

SCHOOL ACADEMIC RESOURCE

Academic Year & Term	2026-27 TERM 1
Class	VI
Subject	MARATHI
Topic/Chapter	MIDTERM WORKSHEET
Section [KG/Middle/Secondary etc.]	MIDDLE
Date of Issue	SEPTEMBER 2026

पाठ ५ सुगरणीचे घरटे

- I. कठिण शब्द :** १] निरीक्षण २] कसबी ३] कष्टाळू ४] नियोजन ५] निंबाच्या ६] घरटे
७] हालचाली ८] मेहनती ९] नक्षीदार १०] विणकर
- II. शब्दार्थ :** १] मजबूत २] सुबक ३] शाबूत राहणे ४] सर येणे ५] वाखाणणे
- III. समानार्थी शब्द:** १] चिकाटी २] अपार ३] कुटुंब वत्सल ४] भारी ५] वीण
- IV. विरुद्धार्थी शब्द:** १] जबाबदार २] योग्य ३] मजबूत ४] पूर्ण ५] बारीक
- V. वचन बदला:** १] पक्षी २] घरटे ३] काडी ४] पिल्लू ५] झोका
- VI. लिंग बदला:** १] पक्षी २] सुगरण ३] मुले ४] गुरूजी ५] नर
- VII. अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा.** १] चिकाटी २] कसब

कविता ६. हे खरे खरे व्हावे

सुमती पवार

- I. कठिण शब्द :** १] क्षितीज २] उर्जा ३] मिष्कील ४] सूर्यप्रकाश ५] निसर्ग
६] स्वर ७] अवकाशी ८] पुन्हा ९] गडद १०] काळोखाला

II.शब्दार्थ : १] स्वार होणे २] विहरणे ३] मिष्कील ४] भरारणारा ५] अलगद

III.समानार्थी शब्द : १] पक्षी २] गवत ३] ढग ४] चंद्र ५] काळोख

IV.विरुद्धार्थी शब्द : १] काळोख २] उतरणे ३] गडद ४] जवळून ५] खरे

V.वचन बदला : १] वाफ २] किरण ३] ढग ४] रंग ५] वारा

VI लिंग ओळखा : १]पक्षी २] पाणी ३] निसर्ग ४] गवत ५] हवा

VII.अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा. १] मिष्कील २] भास

VIII. रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा.

१. चंद्राशी खेळणारा - ----- २. अवकाशी विहरणारा - ----- ३. गवतावर उतरणारे - -----
४. धरणीवर उतरणारे - ----- ५. उर्जेचा स्त्रोत असणारा - ----- ६.काळोखाला चिरणारा - -----

IX. खालील वेळेला सूर्याचा रंग कसा दिसतो ते लिहा. सूर्य

१. सकाळी - ----- २. दुपारी - ----- ३. सांयकाळी - ----- ४. रात्री - -----

X. खालील वाक्यात योग्य सर्वनाम घाला. (आपण, ती, त्यांनी ,स्वतः, तिचा, तिचा)

१. हसिना खेळाडू आहे. ----- रोज पटांगणावर खेळते.

२. बाईनी मुलांना खाऊ वाटला ----- मुलांशी गप्पा मारल्या.

३. घरातील सगळे म्हणाले , " ----- सिनेमाला जाऊ. "

४. जॉनने ----- चहा केला.

५. ----- गावाला जा. ६. आईने ----- डबा भरून दिला.

पाठ- ११. मिनूचा जलप्रवास

I. कठिण शब्द: १] स्वच्छ २] पोहणारे ३] क्षणभरही ४] कंटाळा ५] गिरक्या

६] चक्कर ७] विचित्र ८] तिरका ९] खेकडा १०] जाळी

II. शब्दार्थः १] जलप्रवास २] मासोळी ३] मुसळधार ४] लोंढे ५] भक्ष्य

III. समानार्थी शब्द : १] इवलीशी २] गरम ३] समुद्र ४] वाळू ५] लाड

IV. विरुद्धार्थी शब्दः १] टणक २] मागे ३] अंधार ४] लहान ५] छान

V. वचन बदला : १] नदी २] समुद्र ३] मासा ४] फूल ५] किडा ६] नागीण

VI. अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा. १] चक्कर मारून २] डोळे विस्फारणे

VII. कोणकोणास म्हणाले ते लिहा.

१] "समुद्र ,समुद्र म्हणतात तो आला की!" २] "त्याच नाव घोडमासा, समुद्रघोडा!"

३] " घाबरु नकोस, हा तर खेकडा!" ४] "कासवदादा, चला ना माझ्याबरोबर."

VIII. जोड्या लावा.

अ गट नाम	ब गट विशेषण
अ] मिन्	१] मुसळधार ()
आ]वाखाणणे	२] टिकून राहणे ()
इ] पाणी	३] इवलीशी ()
ई] शाबूत राहणे	४] बरोबरी करणे ()
उ] डोळे	५] खारट ()
ऊ] सर येणे	६] स्तुती करणे ()
ए] पाऊस	७] बटबटीत ()

IX. एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

१. सुगरण पक्षी घरटे कशापासून बनवतो?

२. सुगरण पक्षी घरटे कुठे बांधतो?

३. सुगरण पक्ष्याचा महत्त्वाचा गुण कोणता?

४. सुगरण पक्षी सुबक वीण कशाने घालतो?
५. सुगरण पक्ष्याचे हे घरटे वादळात शाबूत का राहते?
६. कवयित्रीला अवकाशात कसे फिरावेसे वाटते?
७. कवयित्रीला गवतावर कसे उतरावेसे वाटते?
८. कवयित्रीला सूर्यकिरण का व्हावेसे वाटते?
९. मिनू मासोळी कुठे राहायची?
१०. मिनूला समुद्र का बघायचा होता ?
११. नदीचे पाणी गढूळ का झाले?
१२. खडकावर फुललेल्या फुलांचे रंग कोणते?

X. दोन ते तीन वाक्यात उत्तरे लिहा.

१. नयना सुगरण पक्ष्याबद्दल काय म्हणाली?
२. सुगरण पक्ष्याला कसबी विणकर का म्हटले आहे?
३. समुद्रच्या खोलवर अंधार का असतो?
४. धुके बनून कवयित्रीला काय करावेसे वाटते?

XI. थोडक्यात उत्तरे लिहा.

१. “सुगरणीचे घरटे” या पाठातून काय शिकायला मिळते लिहा.
२. सुगरण पक्षी कुटुंबवत्सल कसा? ते लिहा.
३. मिनूची व आईची चुकामूक का झाली?
४. घोडमासा पाहून मिनूला हसू का आले?

XII. योग्य उत्तरे रिकाम्या जागी लिहा.

१. त्याच्या हालचाली त्यांचे मन ----- टाकायचा.(तोडून / मोहून)
२. सिमरनला वाटायचे किती ----- आहे हा पक्षी .(आळशी/मेहनती)

३. त्याच्या पाठीवर माझ्या सारखे ----- कवच आहे.(कडक /कठीण)
४. त्याच्या हालचाली त्यांचे मन ----- टाकायचा.(तोडून / मोहून)
५. सिमरनला वाटायचे किती ----- आहे हा पक्षी .(आळशी/मेहनती)
६. मिन्ना ----- वाईट वाटले . (खूप /क्षणभर)

XIII. खालील वाक्यातील नाम सर्वनाम ओळखा व लिहा

१] दादाचा सदरा उसवला .	२] राणीनी मोगतयाचे रोप लावले.
३] राज जवळ पैसे नव्हते.	४] मुली नाटक बघत होत्या.
५] समोरून घोडा येत होता.	६] राधाने मला व सुमाला पार्टी दिली.
७] अब्दुलाने परिक्षेत पहिला नंबर मिळवला.	८] तू गावाला जाणारा का ?
९] तीन मला पुस्तक दिले.	१०] माझा फोटो छान आला .
११] तिने घर झाडाले .	१२]आमचे स्वागत झाले, मला मंचावर बोलावलं.

XIV. कविता पूर्ण करा .

घरा नाही चार -----म्हणजे ----- आपला चेहरा.

XV.निबंध : माझा आवडता देशभक्त

XVI. योग्य उत्तर लिहा .

१. हे खरे खरे व्हावे या कवितेच्या कवीचे नाव लिहा. २. "घर" या कवितेच्या कवीचे नाव लिहा.
३. "मिन्ना जलप्रवास" या पाठाच्या लेखकाचे नाव लिहा. ४. शुद्ध शब्द लिहा. नीयोजन
५. " भारतमाता "या कवितेच्या कवीचे नाव लिहा. ६. शब्दार्थ लिहा. सर येणे
७. समानार्थी शब्द लिहा. काळोख ८. विरुद्धार्थी शब्द लिहा. गडद
९. लिंग बदला. रंग १०. वचन बदला. मासा

११. खालील शब्दांचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा. १.डोळे विस्फारणे

XVII. खालील अपठीत गद्यांश वाचा व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

निसर्ग हा आपला सर्वात मोठा मित्र आहे. तो आपल्याला जगण्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या सर्व गोष्टी देतो. झाडे आपल्याला सावली, फुले, फळे आणि लाकूड देतात. सर्वात महत्वाचे म्हणजे झाडे आपल्याला जगण्यासाठी प्राणवायू (ऑक्सिजन) देतात. नद्या आपल्याला पिण्यासाठी आणि शेतीसाठी पाणी देतात. सूर्य आपल्याला प्रकाश आणि उष्णता देतो. पक्षांचे गाणे आणि फुलांचे रंग मनाला आनंद देतात. पण आज माणूस आपल्या फायद्यासाठी जंगले तोडत आहे आणि नद्या प्रदूषित करत आहे. यामुळे पर्यावरणाचा तोटा होत आहे. जर आपल्याला आनंदी राहायचे असेल, तर आपण निसर्गाचे रक्षण केले पाहिजे. जास्त प्रमाणात झाडे लावली पाहिजेत आणि पाण्याचा अपव्यय टाळला पाहिजे.

प्र.१ आपला सर्वात मोठा मित्र कोण आहे?

प्र.२ झाडे आपल्याला कोणकोणत्या गोष्टी देतात?

प्र.३ आज माणूस स्वतःच्या फायद्यासाठी काय करत आहे?

प्र.४ आनंदी राहण्यासाठी आपण काय केले पाहिजे?

प्र.५. खालील शब्दांचे विरुद्धार्थी शब्द उताऱ्यातून शोधून लिहा: (अ) शत्रू (ब) दुःख

NOTE: REFER TO TEXTBOOK AND ALL NOTES AND WORKSHEETS DISCUSSED AND UPLOADED IN GOOGLE CLASSROOM